

Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji 2019 w ZSP
im. Legionów Polskich 1914–1918 w Legionowie

Od 7 do 13 października obchodziliśmy w naszej szkole Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji. Z tej okazji, jako placówka realizująca program *Szkoła Przyjazna Uczniom z Dysleksją*, włączyliśmy się do podejmowanych w całej Polsce działań informacyjnych, wychowawczych i edukacyjnych. Przedstawiamy sprawozdanie z intensywnego tygodnia z dysleksją w roli głównej.

„Patrzcie, proszę, na te bazgroły! –
krzyknął ze zgorszeniem jeden z jurorów,
tłukąc ze wściekłością palcami w leżącą przed nim partyturę.
– To wprost oburzające! I jeszcze ma czelność wypisywać na marginesie: scusi!
Ci dzisiejsi młodzi tytani myślą, że wszystko im wolno.
Nie mają odrobiny szacunku dla nas”.

Cytat dotyczy sytuacji, kiedy jury odrzuciło pracę konkursową G. Pucciniego – przyszłego
mistrza opery – ze względu na „bazgroły”.

Marta Bogdanowicz, „Portrety nie tylko sławnych osób z dysleksją”, Gdańsk 2008, s. 97.

Koronnym elementem akcji upowszechniającej Europejski Tydzień Świadomości Dysleksji 2019 były plakaty dedykowanemu wydarzeniu i dostępne na stronie PTD. Plakaty przywieszono w całej szkole, w wielu miejscach (m.in.: pokój nauczycielki, biblioteka, gabinet pedagoga, gazetki ścienne), aby akcja była maksymalnie widoczna. Cel został osiągnięty, bo uczniowie zaciekawieni pojęciem „dysleksja”, dopytywali o jego znaczenie. Plakaty wypełniły zatem funkcję perswazyjną, oddziaływały na uczucia i emocje czytelników, wywołały zaniepokojenie i poruszenie.

Zauważmy, że w hasło przewodnim tegorocznego Tygodnia Świadomości: „Nauczyciel bliżej ucznia z dysleksją”, zawarte są idee humanizmu i pedagogiki włączającej. Zgodnie z przesłaniem inicjatorów akcji jako szkoła postaraliśmy się być blisko i jeszcze bliżej ucznia z dysleksją, tak aby wiedział, że jako nauczyciele rozumiemy jego problemy i – na miarę swoich możliwości – staramy się pomagać w przezwyciężaniu trudności.

Następnym działaniem podjętym w czasie Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji było przygotowanie gazetki okolicznościowej na tablicy mieszczącej się naprzeciwko pokoju nauczycielskiego. Na gazetce wiszą następujące materiały:

- Skala Ryzyka Dysleksji (SRD);
- Kwestionariusz Objawów Dysleksji u Dorosłych (KODD);
- test do badania techniki czytania głośnego dla kl. I–VII wraz z instrukcją;
- ogólne wskazówki dla nauczycieli różnych przedmiotów, dotyczące dostosowywania wymagań edukacyjnych dla indywidualnych potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce o charakterze dysleksji rozwojowej (dysleksji, dysortografii, dysgrafii).

Oprócz wyżej wymienionych materiałów, przeznaczonych przede wszystkim dla dorosłych: nauczycieli, osób zajmujących się pomocą psychologiczno-pedagogiczną, rodziców uczniów, na gazetce znalazły się materiały przygotowane przez uczniów kl. 5d.

Na godzinie wychowawczej zapoznałam dzieci z bohaterami opracowania „Portrety nie tylko sławnych osób z dysleksją” autorstwa prof. Marty Bogdanowicz – badaczki dysleksji rozwojowej, współzałożycielki Polskiego Towarzystwa Dysleksji (Bogdanowicz M., 2012). Dzieci dowiedziały się, jakie trudności w szkole mieli Albert Einstein, Hans Christian Andersen, Winston Churchill, Thomas Alva Edison i inni sławni ludzie: naukowcy, pisarze, politycy, wynalazcy, sportowcy, artyści.

Uczniowie dostali zadanie wcielić się w postacie znanych, cenionych, pomysłowych i wybitnych ludzi, którzy swoimi osiągnięciami wyprzedzali nierzadko czasy, w których żyli. Zadaniem dzieci było wymyślenie i napisanie krótkich partii dialogowych wypowiedzianych przez sławne osoby, u których dziś pewnie by zdiagnozowano dysleksję. W ten sposób powstał minikomiks zawierający ciekawe uczucia i spostrzeżenia, np. „Kiedyś w szkole miałem problem z nauką. Nauczyciele uważali mnie za opóźnionego” – mówi w naszym komiksie kompozytor Mikołaj Trzaska.

Przybliżenie uczniom sylwetek wybitnych osób, które borykały się w szkole z trudnościami, miało wymiar edukacyjny i wychowawczy. W ten sposób pokazaliśmy dzieciom z dysleksją, że nie są odosobnionymi przypadkami. Historia dowodzi, że pisanie jak kura pazurem nie jest przeszkodą, aby eksplorować bogactwo świata, realizować marzenia i osiągać szczyty (te wyższe i te niższe).

Na gazetce powstałej z okazji Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji nie mogło zabraknąć plakatu Ortograffiti, czyli programu edukacyjno-terapeutycznego Wydawnictwa Operon. W naszej szkole działa Szkolny Klub Ortograffiti, w ramach którego realizujemy

projekty edukacyjne. Przykładem wykonanego projektu są domki dla słów, powstałe z papierowych pudełek, będące mieszkaniem dla słów z ortogramami („rz”, „ż”, „ó”, „u”, „ch” i „h”), wykonane przez uczniów obecnej kl. 5b i 5d. Dwa piękne pudełka zdobią również naszą gazetkę.

Na szkolnej gazetce wiszą także koperty z kolorowymi nakładkami, ułatwiającymi czytanie (Wydawnictwo Operon). Wykorzystujemy je na języku polskim.

„Przezroczysta kolorowa nakładka szczególnie dobrze służy w przypadkach wzmożonej aktywności wzrokowej, gdy czarny druk na białym tle kartki stwarza zbyt silny kontrast i tym samym przeszkadza we wzrokowym odbiorze tekstu” – czytamy w ulotce dołączonej do nakładek.

W dalszej kolejności podjęto w naszej szkole działania diagnostyczne. Uczniowie kl. 6a zostali przebadani testem badania techniki czytania głośnego Jana Konopnickiego. W ubiegłym roku szkolnym test wykonali uczniowie obecnej kl. 5b i 5d. Dzięki liczbie słów przeczytanych bezbłędnie w czasie minuty można określić poziom techniki czytania głośnego ucznia. Technika czytania jest bardzo ważnym elementem, stanowiącym wstęp do czytania ze zrozumieniem. Udział w badaniu spotkał się z entuzjazmem uczniów.

Bycie uczniem z dysleksją nie zwalnia z konieczności przyswajania i ćwiczenia reguł ortograficznych. Uczniowie kl. 5b, 5d i 6a przez 5 dni byli bardzo blisko ortografii, przypominali sobie zasady poprawnej pisowni i ćwiczyli je na lekcjach języka polskiego. Pomocne były w tym przygotowane przeze mnie materiały, które wspólnie omawialiśmy i uzupełnialiśmy. Rodzice uczniów wszystkich wymienionych klas otrzymali za pomocą dziennika elektronicznego Librus wiadomości, w których poprosiłam o włączenie nauki ortografii do tygodniowego planu zajęć. Zależy mi, aby nauka ortografii nie odbywała się tylko od sprawdzianu do sprawdzianu, ale stała się zdrowym nawykiem, który przyczyni się do przyrostu kultury językowej i literackiej naszych uczniów.

Ważnym punktem obchodów Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji było spotkanie informacyjne dla rodziców. Odbyło się ono w piątek 11 października o godz. 15.30 w s. 31 i trwało 1 godz. 45 min. W wydarzeniu wzięli udział rodzice uczniów mających opinię i/lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej. W spotkaniu uczestniczyło pięcioro rodziców uczniów naszej szkoły (kl. 5d, 6a, 7b), którzy w kameralnej atmosferze,

w spokoju i bez pośpiechu mieli możliwość dowiedzieć się, na czym polegają specyficzne trudności w uczeniu się.

Rodzice otrzymali materiały rekomendowane przez Polskie Towarzystwo Dysleksji (pochodzące ze strony internetowej PTD i przeznaczone dla uczestników kursu *Specyficzne trudności w uczeniu* PTD, w którym uczestniczyłam w Gdańsku w r. szk. 2018/2019) dotyczące symptomów dysleksji na różnych przedmiotach. Uczestnicy poznali również znaczenia terminów pojawiających się w opiniach i orzeczeniach, np. „analizator wzrokowy”, „lateralizacja skrzyżowana”, „ryzyko dysleksji”. Rodzice otrzymali wykaz symptomów specyficznych trudności w uczeniu się na różnych przedmiotach, wraz z konkretnymi wskazówkami, jak można pomóc dziecku napotykanemu trudności, np. w orientacji na mapie.

Udział w Europejskim Tygodniu Świadomości Dysleksji uważamy za satysfakcjonujący. Dzięki temu wydarzeniu pokazaliśmy kawałek pracy dydaktycznej, którą wykonujemy na co dzień. Bardzo cenne było spotkanie z rodzicami, którzy – mam nadzieję – poczulili i zauważyli, że nasza szkoła dysponuje nie tylko merytorycznym przygotowaniem na temat dysleksji, ale wdraża nowoczesne rozwiązania, przydatne dzieciom.

Dziękujemy za pozytywny odbiór akcji. Liczymy, że w przyszłym roku przeprowadzimy ją jeszcze lepiej, wszak pomysłów mamy w głowach co nie miara.

Tekst i zdjęcia: Monika Gryboś, koordynator programu *Szkoła Przyjazna Uczniom z Dysleksją* w ZSP im. Legionów Polskich 1914–1918 w Legionowie (kl. IV–VIII)

34

POKOJ NAUCZYCIELSKI

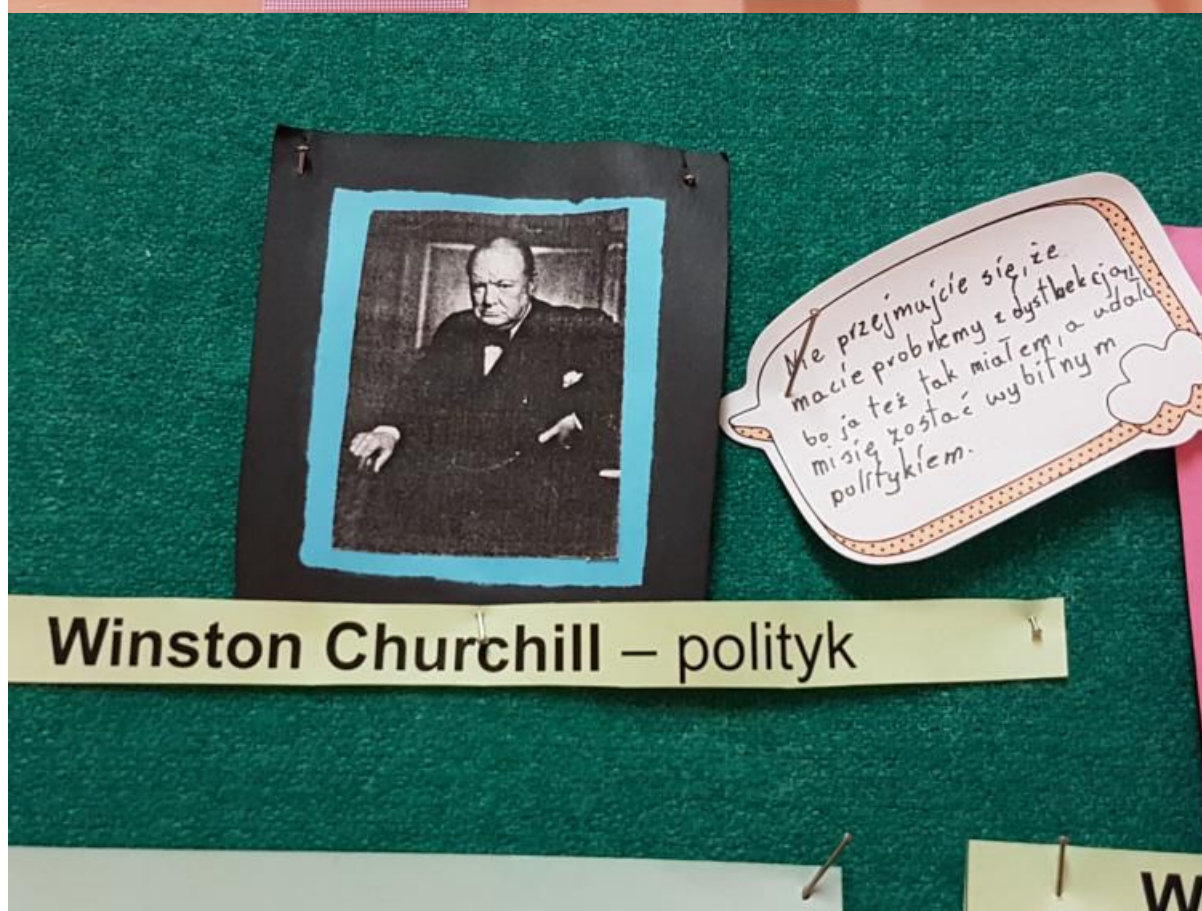
Polskie
Towarzystwo
Dysleksji

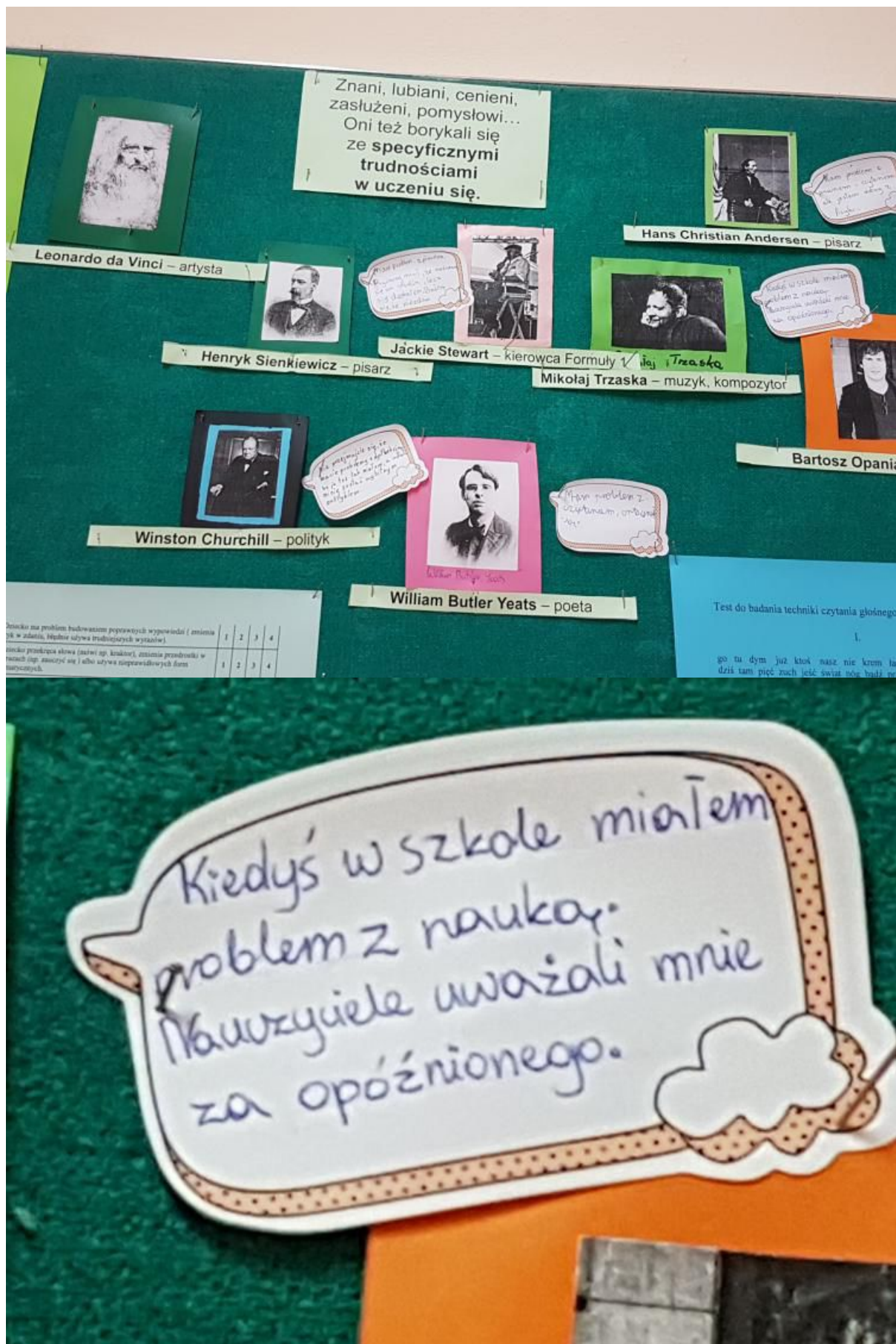
Nauczyciel bliżej
dziecka z dysleksją

Tydzień Świadomości Dysleksji
7 - 13.10.2019 r.

Wzrost ma problem budowania poprawnych wypowiedzi (zmienia się w zdaniu, między innymi trudności w wyrażeniu)

1	2	3	4
1	2	3	4

Wzrost ma problem budowania poprawnych wypowiedzi (zmienia się w zdaniu, między innymi trudności w wyrażeniu)

1	2	3	4
1	2	3	4

Wzrost ma problem budowania poprawnych wypowiedzi (zmienia się w zdaniu, między innymi trudności w wyrażeniu)

1	2	3	4
1	2	3	4

Test do badania techniki czytania głośnego

1.

go tu dym już ktoś nasz nie krem, łop
dziś tam pięć zuch jest świat nasz białe, noc